

Internationale ontwikkelingen t.b.v. discussie in task force 'externe ontwikkelingen'
dd. 22-06-2021, contactpersoon: 5.1.2e

- **Verkenning Nederlandse strategie Global Health**

Naar aanleiding van een motie in de Tweede Kamer is de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) gevraagd om advies te geven over de kaders voor een Nederlandse Global Health Strategy. Doel van het advies is het fundament te leggen voor de ontwikkeling van samenhangend beleid aangaande mondiale gezondheidsvraagstukken, op basis waarvan Nederland een eigen strategische agenda kan uitrollen en kan deelnemen aan internationale gremia waar mondiale gezondheidsvraagstukken worden behandeld en multilaterale strategieën worden ontwikkeld. Zodra dit advies er ligt zal m.n. VWS, mogelijk in samenwerking met het RIVM, hier vervolg aan moeten geven.

- **EU Gezondheidsunie**

o **Communicatie "lessons learned COVID-19"**

Gepubliceerd op 15 juni 2021. Bevat een tiental aanbevelingen, o.a. verbetering van Europese surveillance systemen, mogelijkheid tot het uitroepen van een "EU Pandemic State of Emergency", versterken van EU productiecapaciteit en het aanstellen van een Europese hoofdepidemioloog.

o **ECDC mandaat**

Gepubliceerd op 11 november 2020. Eerste ronde onderhandelingen zijn achter de rug, waarbij RIVM via VWS input heeft geleverd. Na de zomer volgt tweede ronde onderhandelingen.

o **Grensoverschrijdende gezondheidsdreigingen**

- Gepubliceerd op 11 november 2020. Eerste ronde onderhandelingen zijn achter de rug, waarbij RIVM via VWS input heeft geleverd. Na de zomer volgt tweede ronde onderhandelingen.

o **EMA mandaat**

Gepubliceerd op 11 november 2020. Eerste ronde onderhandelingen zijn achter de rug, we hebben in het begin input geleverd maar zijn niet actief betrokken bij het leveren van input voor onderhandelingen. Gaat over o.a. uitbreiding mandaat op het gebied van overzicht op mogelijke tekorten van medicijnen en medische apparatuur, coordinatie op clinical trials, coördineren van veiligheid van vaccins studies.

o **Health Emergency preparedness and Response Authority (HERA)**

Eind 2020 aangekondigd, voorstel eind 2021 verwacht. Gaat m.n. over stockpiling van farmaceutische producten. Inmiddels is als voorloper 'HERA incubator' gelanceerd t.b.v. COVID-19; het is de bedoeling dat hier lessen uit getrokken gaan worden voor HERA zelf.

o **Horizon Europe Partnerschap pandemic preparedness**

Onderzoekspartnerschap op het gebied van pandemic preparedness. RIVM is door VWS aangewezen als deelnemer hieraan. Voor dit jaar is een call voorzien voor het uitwerken van een strategische onderzoeks- en innovatieagenda voor het toekomstige partnerschap (partnerschap zelf voorzien in 2023).

- **Internationale evaluaties n.a.v. COVID-19**

o **IHR, IPPR evaluaties**

De WHO heeft meerdere evaluaties n.a.v. de COVID-19 pandemie laten uitvoeren. De belangrijkste voor het RIVM is de evaluatie van het functioneren van de IHR (het RIVM is IHR focal point). Het Independent Panel for Pandemic Preparedness and Response is meer politiek, maar adviseert ook o.a. versterking van de WHO. De aanbevelingen worden de komende maanden verder uitgewerkt.

o **Versterking WHO**

Uit alle evaluaties komt als advies dat de WHO versterkt moet worden, ook Nederland heeft zich hiervoor uitgesproken tijdens de WHA in mei 2021. Tijdens de WHA 2021 is een resolutie 'Strengthening WHO preparedness and response to health emergencies' aangenomen. In een Member States Working Group (MSWG) zal dit de komende maanden verder worden uitgewerkt. Er zal een rapport over de implementatie van de resolutie gepresenteerd moeten worden bij de WHA in 2022. Het RIVM zal bij de uitwerking in de werkgroep betrokken worden via VWS.

- o **Mogelijkheid pandemic treaty wordt verkend**

Het was de bedoeling dat tijdens de WHA in mei 2021 het startschot voor onderhandeling voor een wereldwijd pandemic treaty zou worden gegeven, als politieke commitment aan de IHR. Er is echter besloten om dit in een werkgroep eerst verder te verkennen. Eind 2021 zal er een "Special Session of the World Health Assembly 'to consider developing a WHO convention, agreement or other international instrument on pandemic preparedness and response'" worden georganiseerd. VWS is aan zet, maar zal het RIVM waar nodig betrekken bij inhoudelijke input.

Achtergrond

Toelichting task force

Diverse externe initiatieven, waaronder rapporten, post-corona-gerelateerd, raken het (instituut) RIVM. Omdat op een aantal dossiers al zaken lopen is er grote urgentie. Het is zaak dat de DR hierop overzicht behoudt en een visie ontwikkelt, zodat we die tijdig in de diverse processen in kunnen brengen en, daar waar de DR dat wenst, zelfs de regie kunnen pakken. Het gaat dus om interne afstemming en coördinatie. Hiermee wordt voorkomen dat het RIVM alleen reactief is en er besluiten genomen worden waar wij vooral subject in zijn. Om te voorkomen dat het RIVM met, langs verschillende lijnen niet (tijdig) intern afgestemde en wellicht tegenstrijdige reacties komt, wordt hiervoor een tijdelijke Task Force (of coördinatiegroep) ingericht. De DG is hiervan de opdrachtgever.

Doelstelling Task Force:

Het zorgdragen voor een strategisch en integraal antwoord op urgente externe ontwikkelingen die het RIVM raken en post-corona-gerelateerd zijn. Met andere woorden: 'het spreken met één mond waarbij de belangen van het RIVM afgewogen en geborgd zijn'. De Task Force voert zelf geen acties uit, maar brengt in kaart welke zaken er lopen, welke onderwerpen elkaar raken en dus afstemming behoeven, wat wanneer uitgewerkt moet worden, en wat aan de DR ter besluitvorming moet worden voorgelegd, en bewaakt de voortgang hierop (het wat en hoe). Alleen waar nodig zet de Task Force acties uit in de organisatie en voert hierover de regie.

Dit betreft een eerste overzicht van internationale ontwikkelingen die het RIVM direct of indirect raken. Het betreft zaken waar het RIVM wordt gevraagd om een visie en/of input, waarbij coördinatie op input vanuit het RIVM nodig is. In veel gevallen gebeurt dit nu al.